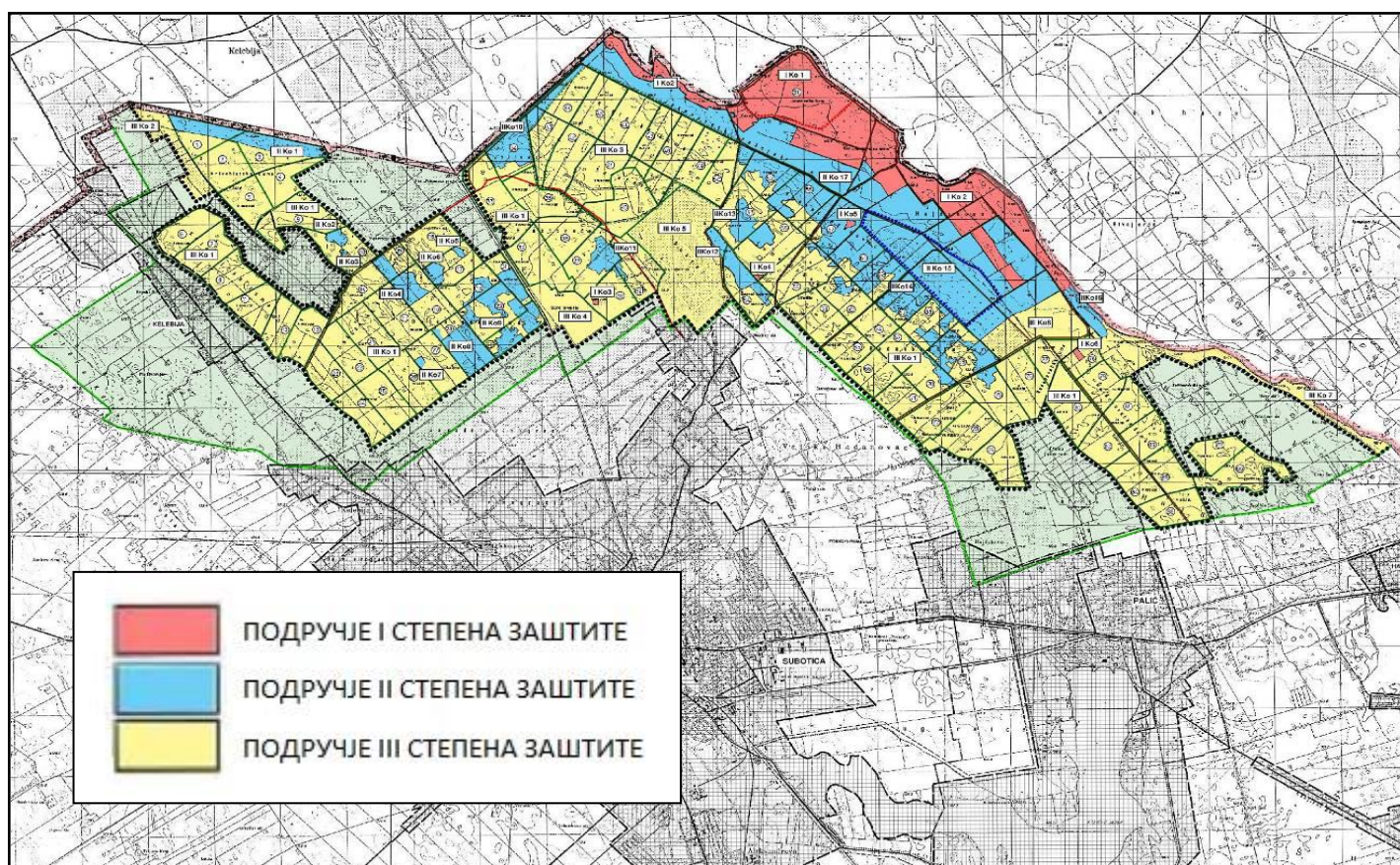

**Програм управљања
Предео изузетних одлика
“Суботичка пешчара”
за 2014. годину**

Предео изузетних одлика "Суботичка пешчара" Програма управљања за 2014. годину

УВОД

Основ за израду овог програма је Уредба о заштити предела изузетних одлика „Суботичка пешчара“ („Службени гласник РС“ бр 127/2003, 113/2004) а у складу са Законом о заштити природе, члан 54. и План управљања Суботичке пешчаре.

Главни циљеви и задаци

Главни циљеви и задаци оквирно су одређени Планом управљања ПИО „Суботичка пешчара “2011-2020“ (сагласност Министарства животне средине, рударства и просторног планирања бр 353-02-2886/2011-03) и до сада реализованим активностима датим у Извештајима о остварењу програма управљања ПИО „Суботичка пешчара“ претходних година почевши од 2011. године.

- Развијање и унапређивање чуварске службе
Даље развијање рада службе кроз потребно опремање (теренско возило, делови униформе), додатне едукације чувара (административни и технички аспекти бележења догађања на терену, картографске обуке, обуке у препознавању заштићених врста) од стране стручне службе (Наставак развијања базе података у функцији управљања, коришћења и праћења стања у циљу дефинисања, пројекта активне заштите и бољег очувања заштићеног подручја (Очекивано финансирање од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања, Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Буџетског Фонда за заштиту животне средине РС и Фонда за животну средину Града Суботице Развијање даљих облика презентације природних вредности подручја, едукативних, рекреативних, еко и етно туристичких садржаја у циљу развоја одрживог коришћења и суфинансирања заштите природе уз даље уређивање Визиторског центра Лудах као централне тачке за посетиоце за сва заштићена подручја којима се управља. (завршетак техничког пријема, реиздавање екотуристичке карте, израда нових изложбених сегмената) уколико се обезбеди финансирање из досадашњих редовних извора
- Спровођење приоритетних активних мера заштите (сузбијање инвазивних врста и нарастања чистина) кроз наставак досадашњих пројекта ревитализације и реинтродукције - локалитет Крчевине, долина Киреша, хранилиште за грабљивице), кроз рад чуварске и стручне службе, активне мере у заштити угрожених врста као птице грабљивице, слепо куче, шафрањика, модроврана и др. кроз рад чуварске и стручне службе и кроз сарадњу на пројектима са Покрајинским заводом за заштиту природе УЛП "Riparia" и појединим истраживачима) уз финансирање ових активности из досадашњих извора од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Фонда за животну средину Града Суботице саме организације и истраживачи).
- Наставак и проширење пројекта ревитализације кроз рад на ревитализацији пашњака (претварање ораница у пашњаке), уз валоризацију кроз редовно кошење или испашу – стимулација традиционалних видови коришћења (парцеле у I и II степену) Очекивано финансирање од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, и Фонда за животну средину Града Суботице

- Усклађивање начина газдовања шумама са циљем да приоритет газдовања постане очување природних вредности шуме, осталих станишта и екосистема кроз развијање колаборативног управљања са корисником шума кроз сарадњу са корисником шума ЈП Војводинашуме на спровођењу услова заштите природе у активностима коришћења и гајења шума Суфинансирање се очекује од Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине
- Смањивање директног антропогеног притиска (ригорознија контрола кретања и активности у заштићеном подручју нарочито I и II степену на локалитетима Јасеновачка шума и Тресетиште) кроз појачан сталан надзор чуварске службе и одржавање ознака о забрани приступа у склопу рада чуварске службе Очекивано финансирање од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Средства буџета јединице локалне самоуправе-пољозаштита
- Рад на едукацији локалног становништва и корисника заштићеног подручја о значају очувања природних вредности кроз организовање активности на кошењу и крчењу чистина као наставак активности претходних година . Очекивано финансирање од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, и Фонда за животну средину Града Суботице

Услови рада

Јавно предузеће „Палић-Лудаш“ је управљач на четири заштићена подручја у региону Суботице а једно од њих је и ПИО „Суботичка пешчара“.

Сектор заштите природе у Јавном преузећу „Палић-Лудаш“ је организован у функцији обављања управљања заштићеним подручјима. Стручна служба је задужена за планирање, програмирање, праћење стања, извештавање и надзор над радом чуварске службе. Чуварска служба обавља послове чувања, праћења стања и активних мера заштите (извођење неких мера и праћење и надзор над реализацијом на терену - поглавље Г). У оквиру Стручне службе се такође обављају послови сарадње са корисницима и власницима парцела у заштићеним подручјима. Обављају се и послови промоције и развоја едукативних садржаја и сарадње са локалним становништвом.

Још увек је у току завршетак опремања Визиторског центра Лудаш у Хајдукову који је у функцији радног простора Управљача свих заштићених подручја у Суботици и централна тачка за пријем посетилаца свих осталих заштићених подручја па и посетилаца ПИО „Суботичка пешчара“. Неопходно је завршити процедуру техничког пријема како би објекат дошао у пуну функцију. У Сектору заштите природе је запослено 10 људи, од којих су 3 са ВСС, 1 са ВШС, 2 са ССС а 4 су НСС.

Заједничке службе ЈП „Палић-Лудаш“ обављају опште послове (менаџмент, рачуноводство, набавке) са седиштем на Палићу.

Делатност Сектора заштите природе се суфинансира преко Фонда за животну средину Града Суботице и путем конкурса за суфинансирање Покрајине и Републике. Едукативни и екотуристички програми су још у развоју. Акта о накнадама још нису усвојена, па се убирање накнада још не реализује.

ПЛАНИРАНИ ПОСЛОВИ

А. ЧУВАЊЕ, ОДРЖАВАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈА

А.1. Чување

А.1.1. Начин рада чуварске службе

Чување и надзор у ПИО „Суботичка пешчара“ је континуирани задатак у циљу превентивне заштите природних вредности и њихових станишта. Спроводи га чуварска служба у сарадњи са осталим корисницима простора, и у координацији са њиховим чуварским службама:

- Јавно предузеће „Војводинашуме“, Шумско газдинство Сомбор, Шумска управа Суботица (6 извршилаца- лугара и ловочувара)
- Удружење спортских риболоваца „Шаран“, Палић, Тресетиште (чуварска служба).

Чуварска служба заштићеног подручја надгледа спровођење режима заштите (контролише на терену забрану приступа зонама у првом степену заштите, контролише промене намене на парцелама – нпр. заоравање ливада, спречава крађе заштићених врста птица и биљака, криволов и крађу дрвета у сарадњи са Шумском управом а у складу са чланом 110 Закона о заштити природе), намену и коришћење површина од стране свих корисника простора као и посетилаца са нагласком на надзору поштовања услова заштите природе. Чувар континуирано кроз теренски дневник извештава о свим променама као и о предузетим радњама (прекид или забрана радова, налог за довођење у претходно стање, комуникације са корисницима). Стручна служба прати стање, подноси пријаве инспекцији или судији за прекршаје и координира праћење поштовања услова заштите природе. Планира се даља стандардизација ових послова.

У циљу што ефикаснијег праћења делатности чуварске службе, као и адекватног планирања обиласка терена и извршења осталих радних задатака наставља се рад на интерактивној бази података за сва заштићена подручја (детаљније у А.3.2. Заснивање информационог система). Очекивано финансирање од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања.

А.1.2. Кадровски ресурси

У Сектору заштите природе ЈП “Палић-Лудаш” је запослено 10 људи.

Шеф сектора (ВСС)

2 стручна сарадника за заштиту природе (ВСС)

Координатор чуварске службе/картографија/база података (ВШС)

Чувар водич (ССС)

Чувар (ССС)

3 чувара – рибочувара (НСС)

Чувар (НСС)

Имајући у виду да Јавно предузеће “Палић-Лудаш” поред ПИО “Суботичка пешчара” управља са још три заштићена подручја (око 7500 ha на 80 km раздаљине) незадовољавајућа је број и нарочито структура кадрова. Имајући у виду да управљач нема сопствених прихода и да је по форми јавно предузеће решавање овог питања зависиће од висине средстава из Републике, Покрајине за суфинансирање и од става оснивача Града Суботице, да ли може да отвори радно место. Уколико буду расписани конкурси НСЗ као што су програми Прва шанса, Стручна пракса, покушаћемо на тај начин да надоместимо недостатак кадрова или можда кроз неки вид волонтирања.

A.1.3. Опремљеност

Захваљујући пројекту, 04SER02/01/002, из Програма Суседске сарадње Мађарске и Србије 2008. године када је набављен део неопходне опреме (1 теренско возило, опрема за чуваре, део информатичке опреме) и саграђена зграда Визиторског центра Лудаш, створена је основа на којој се може развијати даље унапређивање управљања заштићеним подручјем.

Потребно је обнављати опрему за чуваре (делови униформе и друга опрема) и ИТ опрему. Неопходно је још једно возило (теренско возило) за кретање на терену јер је постојеће теренско возило већ амортизовано. Потребан је и трактор са косачицом за сузбијање инвазивних врста. Набавка ове опреме зависиће од средстава која очекујемо из Буџетског Фонда за заштиту животне средине РС

Очекивано финансирање од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања, Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Буџетског Фонда за заштиту животне средине РС и Фонда за животну средину Града Суботице

A.1.4. Обука

Стручна служба Сектора заштите природе ЈП "Палић-Лудаш" планира даљу обуку чувара ради примене прописа у складу са Законом о заштити природе, као и обуку о природним вредностима (локалитетима са стаништима заштићених врста биљака, распознавање врста). Планира се наставак ове обуке са нарочитим нагласком на надзор над спровођењем услова заштите природе (обука у примени прописаних услова). Ову обуку (предавања, припрема радног материјала, пробе на терену) као наставак обуке из претходних година спроводиће стручна служба. Очекује се Правилник за полагање испита за чуваре и организовање њихове обуке за полагање овог испита од стране стручне службе. Очекивано финансирање од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања.

A.2. Одржавање

A.2.1. Активности и радови на обележавању

Обележавање је реализовано по важећим прописима, а током године се планира одржавање ознака граница и табли на улазним тачкама у ПИО „Суботичка пешчара“. као и постављање табли забране приступа на деловима заштићеног подручја са режимом првог степена (које стално оштећују или уклањају). Очекивано финансирање од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања, и Фонда за животну средину Града Суботице

A.2.2. Одржавање реда и чистоће

Уобичајене активности на одржавању реда и чистоће нарочито на одређеним локацијама (код Тресетишта) и транспорт смећа до сабирног центра који је лоциран на Палићу где га даље преузима надлежна комунална служба Очекивано финансирање од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања, Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Фонда за животну средину Града Суботице.

Слика 1. Сакупљање смећа на локалитету Тресетиште

A.2.3. Рад стручних служби на изради и спровођењу управљачких докумената

Планира се:

- израда Извештаја о остваривању Програма управљања за 2014
- израда Програма управљања за 2015 ,
- завршетак израде и процедура добијања сагласности за акт о унутрашњем реду
- завршетак израде и процедура добијања сагласности за акт о накнадама

Рад стручних служби на изради ових докумената суфинасира се кроз плате од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања.

A.2.4. Сарадња са корисницима,

Планира се стална сарадња чуварске и стручне службе са корисницима простора (локално становништво, закупци пољопривредног државног земљишта, пољопривредници, шумарство).

Корисници простора Суботичке пешчаре или власници/корисници парцела обраћају Управљачу – стручној служби (усмено или писмено) или директно чуварској служби на терену и њихови упити се решавају на начин да им се објасни Уредбом одређен режим, да ли је жељена активност у складу или не или се упућују у процедуру добијања услова заштите природе ако Управљач оцени да је потребно Ова комуникација са корисницима/власницима доприноси бољем разумевању и тачнијим подацима о коришћењу. Уз даље развијање базе података, планира се даља стандардизација ових послова у вођењу података о наведеним пословима.

Рад стручних служби на овим пословима суфинасира се кроз плате од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања,

A.2.5. Сарадња са другим релевантним институцијама

Планира се наставак сарадње са Јавним предузећем "Завод за урбанизам Војводине" из Новог Сада у циљу припреме нацрта Просторног плана посебне намене "Суботичке пустаре и језера". Управљач ће обезбедити стручну сарадњу и логистичку подршку.

A.2.6 Међународна сарадња

Након потписивања Споразума о сарадњи са Националним парком Кишкуншаг из Мађарске децембар 2013. (као наставка претходног Споразума из 2004.) отварају се даљи задаци у сарадњи дефинисани овим споразумом. Предстоји формирање заједничког Радног тела са по 3 члана са обе стране и активности кроз размену људи четири пута годишње (по два од сваке стране) за рад на терену (истраживања шафрањике, слепог кучета, још неке заштићене врсте, активне мере заштите), обуци (обука рада чувара заштићених подручја, размена и обука у ГИС,) и сарадњи на новим пројектима (ИПА Прекогранична сарадња са Мађарском).

Очекује се суфинансирање од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања.

A.3. Презентација

A.3.1. Презентација природних вредности подручја

Планира се наставак реализације програма (програм са предшколицима, програм са ниже разреде основне школе, уобичајена презентација ЗП за просечног посетиоца, посебни часови са средњошколцима –заштита земљишта, заштита вода, заштита врста, посебни програми за студентске екскурзије са унапред договореним темама итд. са посетиоцима – љубитељима природе у склопу рада Визиторског Центра Лудах, и евентуални развој програма посматрања птица.

Наставак активности на развијању локалитета са хранилиштем за грабљивице у другом степену источно од Јасеновачке шуме (видео мониторинг, израда лифлета о значају заштите грабљивица за ово подручје, пројектна документација за изградњу видиковца). Очекивано финансирање од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања, Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине

A.3.2. Заснивање информационог система

Наставак формирања базе података која се односи на спровођење режима и мера заштите и унапређивања кроз рад на интерактивној бази података за сва заштићена подручја којима управља ЈП "Палић – Лудаш" са називом "SuPaLuSe Ranger LandCruiser 2011 MiBeSoft".

Проблем за јаче развијање ове функције и даље је недовољан број чувара одговарајуће стручне спреме, недовољног броја стручног људства за обраду ових података и недовољна густина излазака на терену функцији праћења стања.

Поред овога потребно је наставити развијати географски информациони систем (ГИС) кроз пројекат са Градом Суботица (пројекат „ГИС СУБОТИЦА“) али је потребно да се одреде заједничке платформе за заштићена подручја, најбоље у организацији Завода за заштиту природе Србије и Покрајинског завода за заштиту природе Нови Сад, као и надлежних Министарстава. Очекивано финансирање од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања, и Фонда за животну средину Града Суботице

A.3.3. Научно-истраживачки и образовни рад

Управљач ће наставити да пружа логистичку помоћ Покрајинском заводу за заштиту природе приликом флористичких истраживања и мониторинга строго заштићених врста: шафрањика (*Bulbocodium versicolor*), пешчарски каранфил (*Dianthus diutinus*), дивљи каранфил (*Dianthus pontederiae*), мразовац (*Colchicum arenarium*) и слепо куче (*Spalax leucodon*).

Слика 2. Слепо куче (*Spalax leucodon*)

Слика 3. Мразовац (*Colchicum arenarium*)

Истраживања и мониторинг одвијаће се континуирано у сарадњи са Удружењем љубитеља природе „Riparia“. Реализују се заједнички пројекти: зимско храњење птица, пројекат постављања вештачких дупљи и мониторинг птица дупљашица (сове, птице певачице, грабљивице).

Наставиће се и следећи програми/активности: праћење миграције птица (мониторинг, прстеновање – маркирање птица алуминијумским прстенима по међународним стандардима); програм „Активна заштита модровране постављањем вештачких гнездилешних дупљи у Војводини“; активности у оквиру Међународног зимског цензуса птица водених станишта (IWC – International Waterbird Census) – у сарадњи са Друштвом за проучавање и заштиту птица Србије; „Еколошки повољна пољопривредна пракса“ са активностима постављања стубова за птице грабљивице између пољопривредних парцела у циљу регулације броја глодара и постављања

вештачких дупљи за птице певачице у виноградима и воћњацима у циљу регулације броја инсеката; организовање едукативних излета на подручју Предела изузетних одлика „Суботичка пешчара“.

Нова тачка за праћење стања биће локалитет хранилиште за птице грабљивице у другом степену источно од Јасеновачке шуме уз формирање посебног мониторинга ових врста сарадњи са УЉП "Riparia" кроз њихове програме..

У оквиру израде докторске дисертације Милоша Поповића на студијама биологије у Крагујевцу, наставиће се истраживања на распрострањењу врсте *Phengaris teleius*,. За активност постоји Решење о условима заштите природе природе Покрајинског завода за заштиту природе (Број: 03-504/2 од 21.05.2013.).

Суфинансирање од Фонда за животну средину Града Суботице

Б. УПРАВЉАЊЕ ПОСЕТИОЦИМА

Б.1. Основни параметри посете

Како у ПИО "Суботичка пешчара" нема трасираних стаза посетиоци подручја су углавном излетници и пецароши на одређеним локалитетима.

Б.2. Контрола посетилаца, вођење

Посетиоце (излетнике и пецароше) чуварска служба ће надзирати у оквиру придржавања режима заштите. За посебне организоване групе посетилаца (планинари, љубитељи природе и сл.) по захтеву биће организоване туре са вођењем.

Планирана је израда пројекта трасирања будуће едукативне стазе.

Траса у грубом нацрту полази од Храстоваче, преко Букваћа и Сунчаног салаша до стрелишта и Радановца. Очекивано финансирање од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Б.3. Центри за посетиоце

На заштићеном подручју нема посебан посетилачки центар већ ту улогу има Визиторски центар Лудаш, смештен у СРП "Лудашко језеро". Објекат у Хајдукову поред функције радног простора Управљача свих заштићених подручја у Суботици, има и функцију пријема посетилаца (сала за предавања, изложбени хол, рибарска кућа са двориштем), едукативна и научно-истраживачки функција (биолошка лабораторија, библиотека у оснивању). Објекат који је сазидан 2008. Године, није у пуној функцији јер није прошао процедуру техничког пријема. Уређај за биосанитацију отпадних вода са комплекса изграђен 2009/10 је још у пробном раду.

Током 2014. Планира се: завршетак процедуре техничког пријема, завршетак уређивања нове изложбене поставке и даљи радови на текућем одржавању.

Очекивано финансирање од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања, Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Фонда за животну средину Града Суботице.

Б.4. Штампање материјала и израда других предмета који су у функцији управљања посетиоцима.

Планира се реиздавање постојећих издања (екотуристичка карта) и израда нових издања. Реиздавање екотуристичке карте зависи од прикупљања потребних средстава. Обим прикупљених средстава одредиће могућност израде новог допуњеног издања До сада је екотуристика

карта издата једанпут уз суфинсирање од Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Очекивано финансирање од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Фонда за животну средину Града Суботице

Г. ПРАЋЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ СТАЊА

Г.1. Мониторинг

Планира се наставак мониторинга станишта строго заштићених врста у сарадњи са Покрајинским заводом за заштиту природе Нови Сад. Предмет мониторинга у ПИО "Суботичка пешчара" су, поред група организама које се у континуитету последњих 5 година прате (више биљке, одређене групе бескичмењака (инсекти и паукови), рибе, водоземци, гмизавци, птице и сисари) – према *Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива*, од ове године и неке инвазивне врсте биљака, поготову тренд распрострања у односу на спровођење мера активне заштите природе.

Праћење стања обавља чувар водич приликом редовних обилазака терена и стручни сарадник у сезонским периодима у складу са условима заштите природе и извештајима о надзору Покрајинског завода за заштиту природе Нови Сад. Поједине групе података о мониторингу, прикупљамо и од истраживача који раде на терену.

Подаци се уносе у горе поменућу базу података и током 2014. Године се планира даље бележење површина популација неких заштићених биљних врста путем ГПС уређаја.

Очекивано финансирање од стране Министарства природних ресурса рударства и просторног планирања и Фонда за животну средину Града Суботице

Г.2. Реинтродукција, реколонизација

Програм "Активна заштита модровране постављањем гнездилишних дупљи у Војводини". Овај пројекат се такође реализује у сарадњи са Удружењем љубитеља природе „Riparia” из Суботице. Наведене пројекте "Riparia" финансира кроз своје програме.

Очекивано финансирање од стране Фонда за животну средину Града Суботице

Г.3. Ревитализација

Одвијаће се даље на локалитетима станишта шафрањике, спровођењем активних мера заштите крчењем дрвеног подраста (Крчевине). Планирају се активности на припреми ових површина за испашу наредних година.

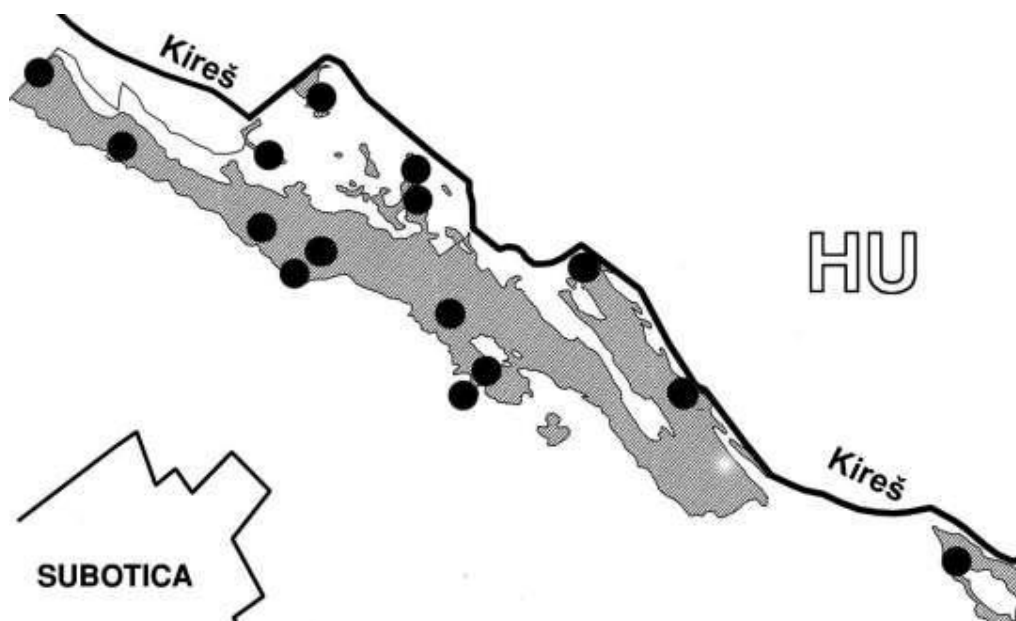
Током године се планира прикупљање теренских података и припрема за израду програма ревитализације на подручјима запажених њива, потез у II степену заштите, од Хранилишта до Тресетишта на којима се шире инвазивне врсте (дивљи дуван и амброзија) а које су по природи аутохтоне травнате површине (ливаде на степи, песку). Очекивано финансирање од стране Фонда за животну средину Града Суботице

Слика 4. Станиште шафрањике (први план); у позадини – локалитет предвиђен за крчење

Слика 5. Отварање пешчарских шумских чистина – станишта шафрањике

Слика 6. Шрафирано подручје је некадашње станиште шафрањике, а црне тачке су регистрована микростаништа („Стање осетљивих екосистема и угрожених биљних и животињских врста на подручју АП Војводине“, Покрајински Завод За Заштиту Природе)

Слика 7. Површине на којима се од 2010. Године обавља чишћење дрвенастог подраста и отварање чистина у циљу ревитализације станишта шафрањике (бела боја – површине на којима су предвиђене активности за 2013/2014. Годину)

Г.4 Активне мере заштите

Наставиће се мере одржавања ливада након дугогодишње ревитализације у I степену, локалитети у долини Киреша уз границу (контролисано кошење и испаша), кроз организацију кошења са локалним становништвом на локалитетима код Крста, испод Јасеновачке шуме и код школе – локалитет *јужно од шпаргле* – на стаништима под ревитализацијом. Очекивано финансирање од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Фонда за животну средину Града Суботице.

Слика 8-10. Кошење у циљу ревитализације ливада у I степену заштите) и у циљу сузбијања инвазивних врста (доле)

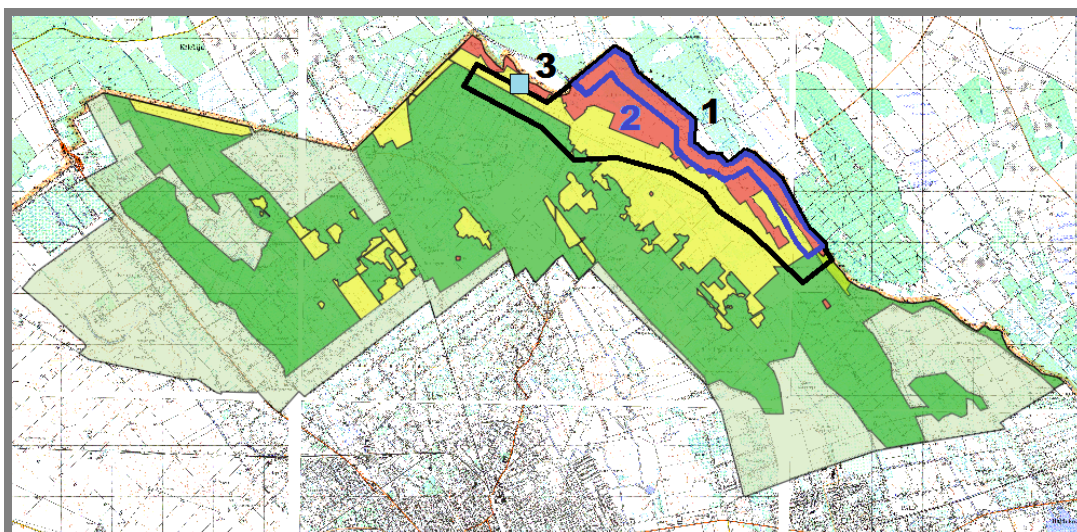
Програм Заштите птица грабљивица у ПИО „Суботичка пешчара“ кроз реализацију пројекта по Уговору 130-401-2143/2013-04 са АПВ, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине. Назив Пројекта је Наставак активних мера заштите станишта ретких врста и заштита птица грабљивица у ПИО „Суботичка пешчара“ и реализује се у складу са Условима заштите природе Покрајинског завода за заштиту природе број 03-764/3 од 28.05.2013. и 03-455 од 23.04.2013

Слика 11. Изглед осматрачнице код хранилишта за птице грабљивице

Слика 12. Изношење хране (животињског отпада) пролази ветеринарску контролу и одобрење за изношење – све се одвија у складу са Решењем Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде бр. 323-02-01435/2012-05)

Слика 13. Локације предвиђене за ревитализацију и за спровођењу активне мере заштите (1 – шафрањика, 2 – слепо куче и текуница, 3 – хранилиште)

Д. УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

Д.1. Пољопривреда

Већи део пољопривредног земљишта је у државном власништву. Део ових површина је издаван у закуп (делови II и III степена заштите). Планира се даљи рад стручне службе на прилагођавању сетова услова заштите природе по појединачном уговору и стручном надзору у поштовању истих од стране чуварске службе.

Кошење ливада се контролише у циљу спровођења режима (кошење после завршетка цветања мочварних орхидеја и других природних реткости, остављање пруга за заштиту фауне) а надзире се и испаша (број грла по ha, кретање ван станишта заштићених врста у генеративном периоду). Планира се рад чуварске службе у надзору поштовања услова.

Очекивано финансирање од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Средства буџета јединице локалне самоуправе-пољозаштита

Д.2. Шумарство

Планира се надзор (као део редовног рада чуварске и стручне службе) у шуми (којом газдује Шумско газдинство „Сомбор“, Шумска управа „Суботица“) и колаборативна сарадња на одржавању шумског реда и мира у заштићеном подручју са Шумском управом Суботица. Планира се даље информисање шумарских служби о стаништима заштићених/строго заштићених врста на површинама III степена заштите, како се током радова у шуми не би оштетили примерци и популације (кошење и тањирање пруга и просека, подизање засада са храном за дивљач на чистинама, сеча). Очекивано финансирање од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Д.3. Лов

Заштићено подручје обухвата већи део ловишта „Суботичке шуме“ којим газдује Шумско газдинство „Сомбор“, Шумска управа „Суботица“ на основу годишњих Планава који су у складу са Ловном основом ловишта „Суботичке шуме“ за период 2007—2017.

Планира се сарадња чуварске службе са ловочуварском службом корисника шума у надзору подручја.

Очекивано финансирање од стране Фонда за животну средину Града Суботице

Е. ОСТАЛИ НЕКАТЕГОРИСАНИ ПОСЛОВИ

Е.1. Противпожарна заштита и пожари

У периодима када је повећана опасност од пожара (јесен и пролеће) појачаће се рад чуварске службе на осматрању. Наставиће се сарадња са шумарским противпожарним службама.

Планира се одржавање постојеће опреме Апарата за гашење (допуњавање, атести и контрола) и набавка нових.

Очекивано финансирање од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН – Табела прихода -Предео изузетних одлика
„Суботичка пешчара“

	Извори прихода	Износ у динарима
	Средства Буџета Републике Србије	2.950.000
1	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	1.750.000
	Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе	
	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	
	Остала средства Републике Србије-Буџетски Фонд за заштиту животне средине	1.200.000
	Средства Буџета Аутономне покрајине	700.000
2	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	700.000
	Средства буџета јединице локалне самоуправе	750.000
3	Средства буџета јединице локалне самоуправе-пољозаштита	350.000
	Фонд за заштиту животне средине, Град Суботица	400.000
	Сопствени приходи	0
4	Приходи од обављања делатности	0
	Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	
	Остали сопствени приходи	
Укупно приходи		4.400.000

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН – Табела планираних расхода -Предео изузетних одлика „Суботичка пешчара“

Врста расхода	Извори и износи средстава (у динарима)						
	Буџет РС	Буџет Аутономне покрајине	Буџет јединице локалне самоуправе	Сопствени приходи	Донације, поклони и помоћ	Остала средства-фонд	Укупно
А) Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја							
A1. Чување	1.450.000	65.000	55.000	0	0	1.100.000	2.670.000
A1.1. Бруто зараде чувара, стручног сарадника и руководиоца сектора	1.400.000	0	0	0	0	0	1.400.000
A1.2. Кадровски ресурси	0		0	0	0	0	0
A1.3. Остали трошкови чуварске службе (резервни делови за теренска возила, регистрација, гориво, службена одећа, опрема и сл. – теренско возило, трактор за кошење инвазивних врста и ИТ опрема за управљаче –хардвер	40.000	65.000	55.000	0	0	1.100.000	1.260.000
A1.4. Обука чувара	10.000	0	0	0	0	0	10.000
A2. Одржавање	165.000	40.000	60.000	0	0	0	265.000
A2.1. Обележавање ЗП	55.000	0	20.000	0	0	0	75.000
A2.2. Управљање отпадом, одржавање реда и чистоће	30.000	40.000	40.000	0	0	0	110.000
A2.3. Рад стручних служби на изради и спроводјењу управљачких докумената	30.000	0	0	0	0	0	30.000
A2.4. Сарадња са корисницима	20.000	0	0	0	0	0	20.000
A.2.6 Међународна сарадња	30.000	0	0	0	0	0	30.000
A3. Презентација	105.000	135.000	60.000	0	0	100.000	400.000
A3.1. Презентација природних вредности подручја	55.000	135.000	0	0	0	0	190.000
A3.2. Заснивање информационог система-хардвер и софтвер	50.000	0	30.000	0	0	100.000	180.000
A3.3. Научно-истраживачки и образовни рад	0	0	30.000	0	0	0	30.000
УКУПНО А)	1.720.000	240.000	175.000	0	0	1.200.000	3.335.000

Б) Управљање посетиоцима							
Б2. трасирање нових едукативних стаза	0	100.000	0	0	0	0	100.000
Б3. опремање визиторског центра	20.000	12.000	15.000	0	0	0	47.000
Б4. штампање материјала намењеног посетиоцима	0	30.000	15.000	0	0	0	45.000
УКУПНО Б)	20.000	142.000	30.000	0	0	0	192.000
Г) Праћење и унапређење стања заштићених подручја							
Г1. мониторинг	90.000	0	50.000	0	0	0	140.000
Г2. реинтродукција, релоколонизација	0	0	40.000	0	0	0	40.000
Г3. ревитализација	0	0	20.000	0	0	0	20.000
Г4. активне мере заштите	0	245.000	70.000	0	0	0	315.000
УКУПНО Г)	90.000	245.000	180.000	0	0	0	515.000
Д) Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса							
Д.1. пољопривреда-надзор - надзор поштовања услова ЗП	0	15.000	350.000	0	0	0	365.000
Д.2. Шумарство –надзор поштовања услова ЗП	0	20.000	0	0	0	0	20.000
Д.3.Лов-појачана контрола у сезони лова	0	0	15.000	0	0	0	15.000
УКУПНО Д)	0	35.000	365.000	0	0	0	400.000
Е) Остали некатегорисани послови							
Е1. Против пожарна заштита	0	10.000	0	0	0	0	10.000
УКУПНО Е)	0	10.000	0	0	0	0	10.000
УКУПНО ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ	1.830.000	672.000	750.000	0	0	1.200.000	4.452.000